

Protokoll fört vid pleniföredragning

Social- och miljöavdelningen
Hälsa- och sjukvårdsbyrån S3

Närvarande
VT, HJ, RH, AH-J, AH, FK, AR, CW

Frånvarande

Justerat
Omedelbart

Ordförande
Lantråd
Veronica Thörnroos

Föredragande
Minister
Annette Holmberg-Jansson

Protokollförare
Byråchef
Ylva Lindström

Nr 3

Distribution av kostnadsfria mun- och nässkydd då mun- och nässkydd rekommenderas i kollektivtrafiken.

ÅLR 2020/6701

3 S3

Beslut

Ärendet har överförs från enskild föredragning 1.9.2020.

Landskapsregeringen beslöt att distribuera kostnadsfria mun- och nässkydd i kollektivtrafiken enligt **bilaga 1 S322P03**.

Nr 4

Distribution och utdelning av mun- och nässkydd till elever i skolorna på Åland från och med årskurs 7 och på gymnasienivå.

ÅLR 2022/52

4 S3

Beslut

För att förebygga spridning av coronavirussmitta beslöt landskapsregeringen att mun- och nässkydd distribueras till skolorna på Åland och delas ut till elever från och med årskurs 7 och till elever på gymnasienivå då undervisningen genomförs som närundervisning enligt **bilaga 2 S322P03**.

Hänvisning

Enligt sändlista

Kontaktperson
Ylva Lindström,
Tel. +358 18 25 000 (vxl)
E-post: ylva.lindstrom@regeringen.ax

Ärende

Distribution av kostnadsfria mun- och nässkydd då mun- och nässkydd rekommenderas i kollektivtrafiken

Ärendet har överförts från enskild föredragning 1.9.2020.

Beslut

Landskapsregeringen beslutar att mun- och nässkydd distribueras kostnadsfritt i kollektivtrafiken då rekommendationen till allmänheten om användning av mun- och nässkydd i kollektivtrafiken är i kraft.

Distribution av kostnadsfria mun- och nässkydd gäller inom landskapet Åland för alla personer som har fyllt 12 år och använder kollektivtrafik vilket även inkluderar skärgårdsfärjor och matartrafik, vid tidpunkter då det rekommenderas användning av mun- och nässkydd i kollektivtrafiken.

Beslutet träder i kraft 5.1.2022 och upphör 20.1.2022 kl 24.00.

Motivering

Landskapsregeringen har 30.10.2020 antagit en handlingsplan för hantering av covid-19 epidemin på Åland (ÅLR 2020/8256) som har utarbetats i samråd med Ålands hälso- och sjukvård. Handlingsplanen innehåller vägledande definitioner av epidemifaser och planerade åtgärder för de olika epidemifaserna. Handlingsplanen har reviderats 26.11.2020, 28.1.2021, 17.6.2021, 4.10.2021 och 20.12.2021. I handlingsplanen finns

angivet möjliga rekommendationer då Åland är i spridningsfasen såsom användning av mun- och nässkydd i kollektivtrafiken och på allmän plats inomhus.

Under vecka 51 och 52 2021 konstaterades 448 fall av covid-19 på Åland vilket innebär en 14-dagarsincidens på 1493/100 000. Det konstaterades att flera smittkedjor under vecka 52 var kopplade till nattklubbar på Åland samt att det var flera fall av samhällssmitta och ett stort antal personer sattes i karantän under perioden. Majoriteten av fallen var vaccinerade minst två gånger. Samarbetsgruppen har bedömt att det sannolikt pågår omfattande samhällsspridning av omikron-varianten även om detta ännu inte bekräftats med sekvenseringsresultat. Samarbetsgruppen bedömde 29.12.2021 att Åland åter är i spridningsfasen. Med tanke på att incidensen ökade dramatiskt vecka 52, bedömde samarbetsgruppen att det bör införas en rekommendation om användning av mun- och nässkydd i kollektivtrafiken och på allmän plats inomhus för alla som har fyllt 12 år då man inte kan hålla avstånd.

Ålands hälso- och sjukvård har fått i uppdrag av landskapsregeringen att för det beskrivna behovet tillhandahålla CE-märkta kirurgiska mun- och nässkydd och distribuera dessa utan avgift via Ålandstrafiken, via berörda skolor där elever från och med årskurs 7 och på gymnasienivån använder kollektivtrafik vid tidpunkter då det rekommenderas användning av mun- och nässkydd i kollektivtrafiken. Samt också via andra lämpliga aktörer som kan säkerställa tillgång, särskilt för funktionshindrade och äldre som åker kollektivtrafik.

De kommuner som har matartrafik kontaktar Ålandstrafiken för överenskommelse om antal och hur distributionen/avhämtningen av mun- och nässkydden ska göras. Kommunerna sköter själva utdelningen av mun- och nässkydden i respektive kommun till personer som använder matartrafiken.

Det rekommenderas emellertid inte användning av mun- och nässkydd om användningen innebär att det blir orimligt svårt att andas eller om det finns andra hälsoskäl som hindrar användning av mun- och nässkydd. Mun- och nässkydd lämpar sig inte heller för små barn, eftersom man måste vara lite äldre för att kunna använda mun- och nässkyddet enligt anvisningarna (Institutet för hälsa och

---

välfärd).

Såväl distributionssättet som landskapsregeringens beslut om att distribuera mun- och nässkydd utan avgift kan komma att revideras.

Som grund för beräkning av antal mun- och nässkydd som delas ut per vecka inom kollektivtrafiken används tidigare gjord distribution av mun- och nässkydd i kollektivtrafiken under hösten 2020 och i början av år 2021. Distributionen av mun- och nässkydd var då i genomsnitt ca 10 000 stycken mun- och nässkydd per vecka.

Kostnaden för ett engångsmun- och nässkydd beräknas för närvarande till ca 0,50 euro, men priset kan variera beroende på tillgång och efterfrågan. Den totala kostnaden per vecka för landskapsregeringen kan då bli ca 5 000 euro.

Lantråd

Veronica Thörnroos

Minister

Annette Holmberg-Jansson

FÖR KÄNNEDOM

Utbildningsbyrån, Att. Elisabeth Storfors, härst.

SÄNDLISTA

Kommuner på Åland

Ålands kommunförbund, info@kommun.ax

Kommunernas socialtjänst k.f., info@kst.ax

Ålands hälso- och sjukvård, info@ahs.ax

Ålands högstadieskolor, hogstadieskolor@utbildning.ax

Ålands gymnasieskolor, gymnasieskolor@utbildning.ax

Ålands högskola, hogskolan@utbildning.ax

Utbildningschefer, utbildningschefer@utbildning.ax

Ålands folkhögskola, folkis@afhs.ax

Ålandstrafiken, gilla.karlsson@alandstrafiken.ax och info@alandstrafiken.ax

Williams Buss, geir.lundberg@williamsbuss.fi och
marianne.lagerholm@williamsbuss.fi

Vikingline Buss och Mariehamnsbussen, mikaell@vikinglinebuss.ax och
asko@vikinglinebuss.ax

Jeanette Pajunen, hälso- och sjukvårdsdirektör ÅHS, jeanette.pajunen@ahs.ax

Hänvisning

Enligt sändlista

Kontaktperson
Ylva Lindström,
Tel. +358 18 25 000 (vxl)
E-post: ylva.lindstrom@regeringen.ax

Ärende

Distribution och utdelning av mun- och nässkydd till elever i skolorna på Åland från och med årskurs 7 och på gymnasienivå

Beslut

För att förebygga coronavirussmitta beslutar landskapsregeringen att mun- och nässkydd ska distribueras och delas ut i skolorna från och med 10.1.2022 till och med 3.2.2022. Beslutet gäller elever från och med årskurs 7 samt elever vid Ålands gymnasieskolor, Ålands folkhögskola och Ålands Musikinstitut förutsatt att undervisningen genomförs som närundervisning och att samarbetsgruppen rekommenderar användning av mun- och nässkydd i skolorna.

Ålands hälso- och sjukvård har fått i uppdrag av landskapsregeringen att för det beskrivna behovet bekosta och tillhandahålla CE-märkta kirurgiska mun- och nässkydd till berörda skolor för elever i årskurs 7 - 9 och i gymnasier då undervisningen genomförs som närundervisning. Kostnaderna för mun- och nässkydden kommer inte att belasta Ålands hälso- och sjukvårds ordinarie budget.

Motivering

Landskapsregeringen har 30.10.2020 antagit en handlingsplan för hantering av covid-19 epidemin på Åland (ÅLR 2020/8256) som har utarbetats i samråd med Ålands hälso- och sjukvård. Handlingsplanen innehåller vägledande definitioner av epidemifaser och planerade åtgärder för de olika epidemifaserna. Handlingsplanen har reviderats 26.11.2020, 28.1.2021, 17.6.2021, 4.10.2021 och 20.12.2021.

Enligt Institutet för hälsa och välfärd smittar viruset i första hand som droppsmitta när en person hostar eller nyser. En ändamålsenlig användning av mun- och nässkydd minskar smittorisken genom att hindra att droppar sprids till omgivningen. Syftet med en rekommendation att använda mun- och nässkydd är att skydda mot eventuell exponering för coronavirussmitta. Det rekommenderas emellertid inte användning av mun- och nässkydd om användningen innebär att det blir orimligt svårt att andas eller om det finns andra hälsoskäl som hindrar användning av mun- och nässkydd (Institutet för hälsa och välfärd).

Epidemiläget

Under vecka 51 och 52 2021 konstaterades 448 fall av covid-19 på Åland vilket innebär en 14-dagarsincidens på 1493/100 000. Omfattande samhällssmitta har konstaterats och ett stort antal personer sattes i karantän under perioden. Majoriteten av fallen var vaccinerade minst två gånger. Samarbetsgruppen har bedömt att det sannolikt pågår omfattande samhällsspridning av omikron-varianten även om detta ännu inte bekräftats med sekvenseringsresultat. Samarbetsgruppen bedömde 29.12.2021 att Åland åter är i spridningsfasen och situationen har sedan dess kraftigt försämrats. Samarbetsgruppen bedömde därför 3.1.2022 att det var nödvändigt att införas en rekommendation om användning av mun- och nässkydd i skolorna för elever från och med årskurs 7 och på gymnasienivå då undervisningen genomförs som närundervisning.

En förändring av epidemiläget under den angivna perioden kan göra att rekommendationen för användning av mun- och nässkydd i skolorna kan omprövas samt även beroende på situationen förlängas.

Mun- och nässkydden avhämtas från Ålands hälso- och sjukvård med början från och med 10.1.2022 och skolorna delar på ett lämpligt sätt ut informationen till elever/studerande om hur mun- och nässkydd ska användas (tex genom en förevisningsvideo.)

Beräkningen gällande åtgången av mun- och nässkydd är baserad på antalet elever i årskurserna 7 - 9 samt antalet elever på gymnasienivå som under fyra veckors perioden har närundervisning. Det beräknas därmed att det i genomsnitt kan delas ut ca 22 000 stycken mun- och nässkydd per vecka vilket motsvarar två engångsmun- och nässkydd per dag per elev under vardagar.

Kostnaden för ett engångsmunskydd- och nässkydd är för närvarande 0,50 euro, men priset kan variera beroende på tillgång och efterfrågan. Kostnaden per vecka blir då ca 11 000 euro vilket för hela perioden om fyra veckor beräknas bli totalt ca 44 000 euro.

Lantråd

Veronica Thörnroos

Minister

Annette Holmberg-Jansson

FÖR KÄNNEDOM

Utbildningsbyrån, Att. Elisabeth Storfors, härst.

SÄNDLISTA

De åländska kommunerna
Ålands kommunförbund, info@kommun.ax
Kommunernas socialtjänst k.f., info@kst.ax
Ålands hälso- och sjukvård, info@ahs.ax
Ålands högstadieskolor, hogstadieskolor@utbildning.ax
Ålands gymnasieskolor, gymnasieskolor@utbildning.ax
Utbildningschefer, utbildningschefer@utbildning.ax
Ålands folkhögskola, folkis@afhs.ax
Ålands hälso- och sjukvård, jeanette.pajunen@ahs.ax